

мом удосконалення фінансової функції визнається запровадження аналізу та оцінки як в цілому, так і за напрямками діяльності підприємства. Наступним за рівнем значущості є планування, що має сприяти цілеспрямованому руху ресурсів, збалансованості та ефективності їх фінансового забезпечення, досягненню платоспроможності підприємства. Майже рівнозначними до інструментів планування виглядають заходи щодо регулювання надходжень і витрат, що дозволить здійснювати їх формування і використання відповідно до критеріїв оптимізації (рівномірності, достатності, ритмічності тощо), а також контролю за потоками ресурсів, що забезпечить їх своєчасне надходження та раціональне використання.

Таким чином, дослідження функцій та завдань управління фінансами з позицій їх важливості для підвищення ефективності фінансової функції підприємства за допомогою методу матриці розстановки пріоритетів виглядає результативним та ефективним інструментом фінансового реінжинірингу.

Список використаних джерел

1. Аверчев И. В. Управленческий учет и отчетность. Постановка и внедрение / И. В. Аверчев. – М. : Вершина, 2006. – 512 с.
2. Інформаційні системи на підприємствах: розвиток теорії та практики : монографія / С. І. Левицький, Р. М. Репа, Ю. О. Коваленко та ін. ; Нац. акад. наук України, Ін-т економіки промисловості. – Донецьк : Юго-Восток, 2007. – 249 с.

МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ПРИЙНЯТТЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ З УРАХУВАННЯМ РИЗИКУ

*Н. Ю. Шевченко, к. е. н., доцент
Донбаська державна машинобудівна академія,
м. Краматорськ, Україна*

Одним із найбільш вживаних показників оцінки економічної ефективності інвестиційних проектів є чиста теперішня вартість (NPV – net present value) [1]:

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{NCV_t}{(1+R)^t}, \quad (1)$$

де NCV_t – чистий потік грошових коштів упродовж t -го інтервалу планового періоду; R – ставка дисконту, що враховує ризик; t – порядковий номер інтервалу планування за умови, що початок реалізації проекту взято за нуль.

В даному випадку ризик, який визначається величиною чистої приведенної вартості, залежить від ставки дисконтування.

Скористаємося постановкою задачі з [1] та дещо змінимо початкові умови. Процес виробництва продукції супроводжується одержанням доходу з інтенсивністю $x(t)$ аналогічно принципам системи масового обслуговування. Дохід за досить малий інтервал часу $(t, t+dt)$ буде складати $x(t)dt$. Припустимо, що залежність між доходом та зносом основного обладнання має експоненційний характер:

$$x(t) = a \cdot X \cdot e^{-bt}, \quad (2)$$

де a – константа, значення якої можна визначити за допомогою регресійного аналізу; b – витрати на капітальний ремонт основних виробничих фондів; X – дохід до впровадження управлінського рішення; T – термін експлуатації основних засобів.

Умовою зупинки реалізації інвестиційного проекту, враховуючи, що здійснюється реальне інвестування, є граничний рівень доходу, який визначається особою, що приймає відповідне рішення, тобто $x(T) = g$, де T – термін реалізації проекту.

Доход від реалізації інвестиційного проекту в загальному випадку має обчислюватися за формулою інтегрованого на інтервалі $0 \div T$ доходу з дисконтуючим коефіцієнтом e^{-Rt} , де R – ставка дисконтування:

$$V = \int_0^T x(t) \cdot e^{-Rt} dt = \frac{a \cdot X}{R+b} - \frac{a \cdot X \cdot e^{-(R+b)T}}{R+b}. \quad (3)$$

Введемо низку позначень: pdt – ймовірність виходу з ладу обладнання, Q – середня кількість збоїв за час $[0; \tau]$, τ – час ремонту обладнання, v – вартість ремонту, λ – інтенсивність збоїв, враховуючи, що час ліквідації простоїв підлягає експоненційному закону розподілу.

Математичне сподівання дискontованих витрат, пов'язаних з одиницею збою, враховуючи, що z – витрати на ремонт за одиницю часу, описується формулою:

$$C = M_{\tau}[v] = \int_0^{\infty} M_{\tau}[z] \cdot e^{-\tau \cdot \lambda} d\lambda \tau. \quad (4)$$

Упродовж інтервалу $[0; dt]$ з ймовірністю kdt відбудеться економічна катастрофа, що призведе до зупинки виробництва – інтегральний дискontований дохід набуде нульового значення. На інтервалі $[0; dt]$ з імовірністю $[1 - (p + k)]dt$ реалізація інвестиційного проекту (виробничого процесу) буде відбуватися за планом: за час dt дохід складе $x(t)dt = X \cdot a \cdot e^{-bt}$, його величина зміниться із старінням основного обладнання з урахуванням bdt . У період зупинки обладнання катастрофи вважаються неможливими.

Тоді інтегральний дискontований дохід з урахуванням ймовірностей ризикових ситуацій має три складові частини:

- 1) функціонування за планом: $[1 - (p + k)]dt \cdot x(t)dt \cdot e^{-R_1 \cdot t}$;
- 2) функціонування з урахуванням зупинки виробничого обладнання: $pdt \cdot [q \cdot x(t)dt - C]$;
- 3) зупинка виробничого процесу внаслідок економічної катастрофи: $kdt \cdot 0$.

В цілому значення інтегрального дискontованого доходу від реалізації об'єкта матиме наступний вигляд:

$$V_{ruzuk} = \int_0^T X \cdot a \cdot e^{-bt} \cdot e^{-R_1 \cdot t} \cdot (1 - p - k) dt + \\ + \int_0^T (q \cdot X \cdot a \cdot e^{-bt} - C) \cdot pdt + \int_0^T 0 \cdot kdt.$$

Отже, наприклад, при $R_1 = 20\%$, $p = 0,144$, $k = 0,07$ модифікований показник ставки дискontування буде дорівнювати $R = 0,275$ чи $27,5\%$ (рис. 1), що задовольняє умові $V \approx V_{ruzuk}$. Далі розраховується величина NPV.

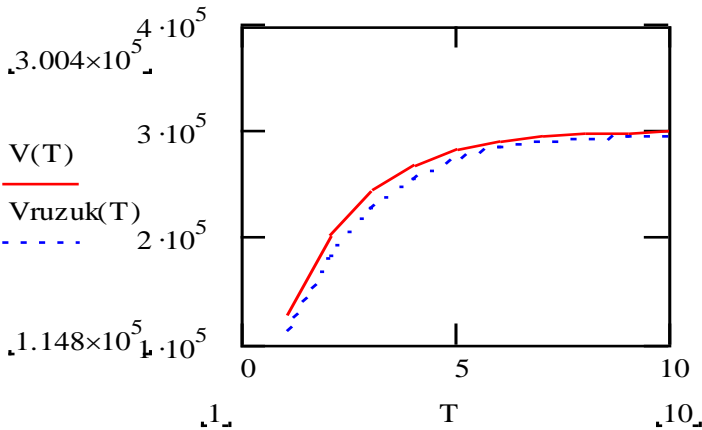

Рисунок 1 – Функції дисконтованого доходу протягом T років

Запропонована варіація моделі коригування ставки дисконтування при оцінці показника ефективності інвестицій – чистої приведеної вартості, дозволить більш наблизитися до реальних умов виробничого процесу, врахувати обтяженість реального інвестування ризиками зовнішнього та внутрішнього характеру, обрати оптимальний варіант інвестицій в умовах невизначеності.

Список використаних джерел

1. Вітлінський В. В. Моделювання економіки : навч. посіб. / В. В. Вітлінський ; Київський національний економічний ун-т. – К. : КНЕУ, 2003. – 406 с. : рис. – Библиогр.: с. 403.

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО НАПОВНЮВАННЯ ВЕБ-САЙТІВ

О. М. Юдін, к. т. н., доцент; **С. П. Яначек**, магістр
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава, Україна

В життєдіяльності сучасної державної установи важливу роль грають зовнішні комунікації. Існує багато форм і методів, за допомогою яких організація може встановити комунікації із зовнішнім середовищем. Проте, особливим комунікаційним каналом для неї залишається веб-сайт. В зв'язку з цим, питання забезпе-